

Kaptafa

Lázadozó gyerekkoromban jó Apám gyakran fenyegetett azzal, hogy ha nem tanulok rendesen, odaadnak suszterinasnak. Nem tudom, miért éppen ezzel a tisztes iparral fenyegettek, jobban féltem volna, ha például kéményseprésre fogtak volna; a suszterség — vagy amint manapság mondják, a cipészesség — egyenesen tetszett nekem. Szerettem a műhelyek bőr- és csirizszagát, sokszor beültem a nagy bajsú Prokopé bácsiékhöz, elnézegettem, milyen ügyesen űti be az ár nyomán keletkezett lyukba a faszöveget, milyen szépen vágja körbe a felszögeezett talpat, és hogyan reszeli le a szögek szétterült fejét.

A napokban összeakadtam egy rosszul tanuló, hanyag, tízéves fiúval, eszembe jutott Apám fenyegetése, s megkérdeztem.

— Nem mondták, hogy suszternek adnak, ha nem tanulsz rendesen?

Értetlenül nézett rám, gyanakodhatott, hogy ugratni szeretném. Tovább kérdeztem.

— Remélem, tudod mi a suszterség?

Csak a fejével intett, hogy nem tudja, de aztán lenézte a cipőjére.

— Cipész? — mondta bizonytalanul.

nul. — Azt tudom, hogy a cipészre mondják.

Ma már megmondhatom, hogy apámék fenyegetése semmit sem ért, nem tanultam jobban, s ennek méz ma is kárát vallom.

Régi emlékeim felfakadása nyomán, nemcsak az előbb említett fiú véleményére voltam kíváncsi, beültem rövid beszélgetésre egy cipész-műhelybe, s útközben eszembe jutott, hogy Tolsztoj is mennyire szerette a bőr- és csirizszagú műhelyeket.

A mester egymaga dolgozik, felesége segít neki, kicsike a műhely, érzem benne a régi illatokat.

— Én még suszterinas voltam valamikor. Kismesternél, egyedül. Hogy manapság nem fenyegetik ezzel a szakmával a gyerekeket? Hol vagyunk már attól! A régimódi suszterségnek befellegzett. Javítunk, ez az egész. Emlékszem, engemet a mesterem annak idején új lábbelik készítésére is megtanított. Mert akkor nem foltozásból élt a cipész. Sohase felejttem, az első pár cipőt a mester anyagából magamnak kellett megcsinálnom. Gondolnivaló, mennyire iparkodtam, hogy minden rendben legyen rajta. Megvolt akkor nekünk a vevőkörünk. Jöttek hivatalnokok, kereskedők, a mester szépen mértéket vett a lábukról, nemcsak az egyikről, hanem mind a kettőről, mert a két láb nem egyforma. Az volt az igazi szépség a szakmában,

hogy a kaptafát a vevő lábához kellett igazítani. Bőrdarabokat szögezni rá, ahol kellett, megfaragni, formára reszelni; mert igazi, lábra való cipőt csak így lehet csinálni.

— Mára persze másképpen mennek a dolgok — iolytatta. — Méreves cipőt jóformán csak a beteg lábakra kell csinálni, gipszintával, ahhoz igazítjuk a kaptafát. A jó kaptafa a lelke mindennek. Régebben ügyes mesterek majdnem egészen kézzel csinálták. Akárki akármit mondott is, becsülete volt ennek az iparnak. Megjegyzem, mi az egyik mesteremnél főként csizmát csináltak. Az volt az igazi szép munka! Finom sevréből, és amikor elkészült a szára, azt az inasnak csonttal kellett kifényesítenie.

— Ha fia lenne, odaadná suszternek?

— Fiam? — nevet nagyot. — Van nekem, kérem, fiam, de az tanár.

— De ha mégis lenne másik, vagy mondjuk, unoka...?

— Annak adnám, amihez kedve lenne. Ez a legjobb megoldás. Ha azt mondaná, öregapám, én suszter leszek, azt felelném: áldásom rád.

— Mára se kívánczoltam el a kaptafától?

— Tudom, a közmondásra tetszik gondolni. Mondogatták, hogy a suszter maradjon meg a kaptafánál. Hát én megmaradtam. És nem bántam meg.

O. mos Gsz

Különleges timföld

Szolgálati találmánynak jegyezték be az Almásfűzitő Timföldgyár egyik speciális termékét, az úgynevezett felületnemesítő timföldet. A rendkívül finom szemcséjű anyag alkalmas a fa, a kerámia, az alumínium, a réz és sok más anyag felületi kezelésére, csiszolására. Az új felületnemesítő szerrel az almásfűzitő gyár tovább bővítette a különleges timföldek választékát.

ISKOLAI

HANGVERSENY

A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú gyakorló általános iskolája május 17-én csütörtökön este 6 órakor rendezte meg hagyományos évzáró hangversenyt a Tisza-szálló koncerttermében. Megnyitót mond dr. Mohóli Károly, a főiskola főigazgatója. A programban dobogóra lép az iskola Kodály, Mozart és Bartók gyermekkórusa, valamint az Ifjú Zenebarátok Kamarakórusa. Az énekkarokat Sinkó Györgyné, dr. Baranyi Albertné és Erdős János vezényli. A műsorban többek között magyar és grúz népdalok, Beethoven-, Bach-, Liszt-, Bartók-, Kodály-, Bárdos- és Balázs Árpád-művek hangzanak el.

Elutasítás

A lány ezekkel a szavakkal fordul a fiatal emberhez, aki kitarítva követi őt az utcán:

— Uram, remélem, hogy nem fog egészen a Levendula utcáig utána jönni! Nyolcas szám, negyedik emelet, az ajtó jobbra, vigyázat, lépcső!

SZABÁLYTALAN

KANYARODÁS

Súlyos baleset történt az Április 4. útja és a Nagykörút kereszteződésében, Molnár János 29 éves mesterszállási — ideiglenesen sándorfalvi — lakos egy mikrobuszt vezetve érkezett a Bécsi körút kereszteződéséhez, s ott balra akart kanyarodni. Megállt, jelzett, s a visszapiillantó tükréből azt figyelte, mögötte nem közlekedik-e villamos. Nem látott akadályt, s megkezdte a kanyarodást. Csak azt nem vette észre, hogy vele szemben egy motoros érkezik oda, aki neki is ütközött az elé kanyarodó társaságkocsinak. A vétlen motoros, Kacsándi Mihály 25 éves, Székely sor 1. szám alatti lakos súlyosan megsérült. A durva szabálysértés miatti balesetközösséért a rendőrség előállítással indított büntetőeljárás Molnár János ellen.

Vasút-korszerűsítés

Megkezdtek a Dél-Alföld egyik legfontosabb vasúti pályája, a szeged-békéscsabai vonal korszerűsítését. Az új, biztonsági berendezések felszerelése után óránként 100 kilométeres sebességgel is veszélytelenül roboghatnak majd a vonatok. A két végállomás között mintegy ötven, egyenként körülbelül egymillió forint értékű fényzorompót szerelnek fel. A közbelső állomásokat korszerű távközlő- és térközbiztosító berendezésekkel látják el. Az automatizálást az idén a vasútvonal szeged-hódmezővásárhelyi szakaszán végzik el.

SORKÖTELESEK

VERSENYE

SÁNDORFALVÁN

Sándorfalván tartották a sorkötelesek megyei, járási versenyt. A felsorakozott tíz csapatot Vajda József alezredes, az MHSZ Szeged városi és járási titkára köszöntötte, majd a Himnusz elhangzása után Király József, a nagyközségi pártbizottság titkára megnyitotta a versenyt. A csapatok akadályversenyben, párbajlövészetben és járóversenyben mérték össze erejüket. Az összesített verseny alapján megyei bajnok Derekegyház csapata, 2. Hódmezővásárhely, 3. Zákányszék csapata. Sándorfalva nagyközség különdíját a megyei győztes Derekegyház, a járási győztes Zákányszék és Sándorfalva csapatai kapták. A megyét az országos bajnokságon Lentiben június 15-17. között Derekegyház csapata képviseli.

SÜTŐIPARI

TERMÉKBÍRÁLAT

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium első ízben tartott kedden termék-bírálatot sütőipari készítmények körében. A minisztérium felhívására 25 vállalat és szövetség 47 üzemből 113 termékkel neveztek be. A Százados úti kenyérgyárban szakmai és fogyasztói zsüri értékelte készítményeiket, s egyebek között egy-egy kétlós fehér kenyereket, péksüteményeket, kalácsokat.

ÚT AZ ÚJ

VÍZMŰHÖZ

Az Algyőhöz közeli Irmamajornál két kilométernyi utat építettek a Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat dolgozói. Az utat egyelőre csak az Országos Vízkutató és Fúró Vállalat gépei használják. De ha sikerrel járnak a próbafúrások a környéken megépül az Északi Vízmű, amely Szegednek biztosítja majd az ivóvizet.

Gyász-közlemények

JESI JÁNOSNÉ Déz Erzsébet, életének 83. évében, május 14-én elhunyt. Kívánságára elhamvasztattuk. Búcsúztatása hamvasztás után lesz. A gyászoló család, Szeged, József Attila sugárút 24.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, dédapa, LAKATOS JÓZSEF, 1978. május 15-én hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Temetése május 17-én 11 órakor lesz a kiskundorozsmati temető ravatalozójából. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy ÖZV. JANI MIHÁLYNÉ Zombori Julianna, életének 92. évében csendesen elhunyt. Temetése május 16-án 13 órakor lesz a Dugonics temető ravatalozójából. Gyászoló eltarolt. 3353

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtetetlen feleség, édesanya, HULLEE FERENCNÉ

Lobozár Jolán, életének 83. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Kívánságára elhamvasztattuk. Búcsúztatása hamvasztás után lesz. A gyászoló család, Bihari u. 13. 3355

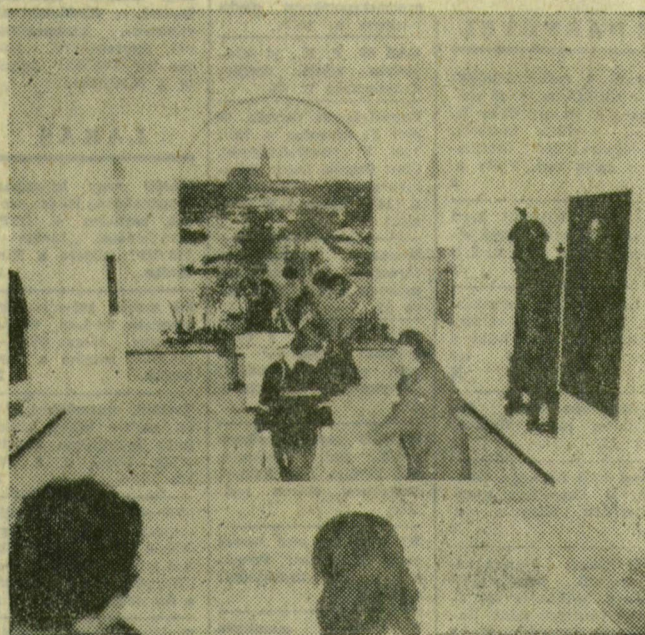
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtetetlen feleség, édesanya, testvér, HERCZEG JÁNOSNÉ Széll Magdolna (volt Szatymaz utcai lakos), életének 49. évében hirtelen elhunyt. Temetése május 17-én 14 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család. 3356

Tudatunk, hogy URBAN DEZŐ hamvasztás utáni búcsúztatása május 19-én 11 órakor lesz a Belvárosi temetőben. Gyászoló felesége, Ösz u. 9. 3321

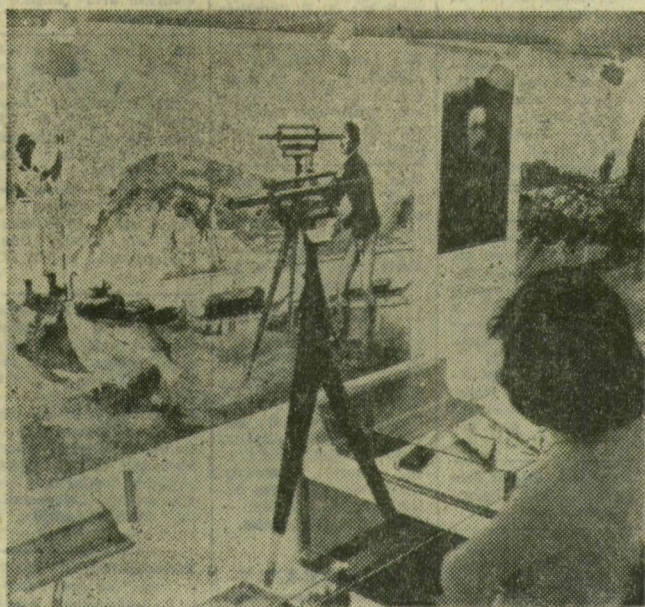
Köszönetet mondunk mind azoknak a rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, a Városgazdálkodási Vállalat munkatársainak, a KSZV Újszegedi Szövetség munkatársainak, akik szeretettel édesanyánkat, ÖZV. PALOTÁS JÓZSEFNÉ utolsó útjára elkísérték, részvételekkel és virágokkal feldíszították a nyitányt. A gyászoló család, Kikindai u. 2. 3352

Az ember és a víz küzdelme

Új állandó kiállítás a Várban

Árvíz dokumentumok a Vár boltíve alatt

A folyamszabályozás korabeli ábrázolásai és eszközei

Éppen tíz esztendeje, hogy a közönség elől bezárta kapuit a Móra Ferenc Múzeum várepülete. Egy évtized után a napokban új, állandó kiállítással ismét megnyitotta ajtaját a szegedi vár. A bemutató című Juhász Gyula egy sorát választották: "Tüznön, oázis keresztül él Szeged."

A tárlat központi gondolata a Tisza és az itt élő emberek évszázados küzdelme. Nem véletlenül indítják a bemutatót Petőfi Sándor verssorával: "Szegény Tisza, miért is bántjátok? / Annyi rosszat kiabáltok róla, / S ő föld legjamborabb folyója."

A kiállítás első része egy 1787-ből való térképpel kezdődik, mely az Alföldön kanyargó Tiszát és hatalmas öntésterületét mutatja be. Ezután a folyamszabályozás óriási munkálatainak dokumentumai sorakoznak, fotók, térképek, a mérnökök műszerei, a kubikosok eszközei, felszerelése. A következő rész az 1879-es nagy árvíz eseményeit villantja fel fényképek, újságcikkek, korabeli dokumentumok segítségével, és kiállították a centenáriumi kiadványait is. Külön tárlókban láthatók az árvíz idején a mentési munkálatokban részt vevő katonák és tűzoltók egyenruhái, felszerelése. Kossuth Lajosnak 1879. március 22-én Bakay Nándorhoz írt levelének néhány sorával indítják az újjáépítést reprezentáló részt: "Hanem ami

Szegednek újból alkotását leti: bármint, s mennyit tegyen is a királyi hatalom által támogatott nemzet Szeged javára, ez csak segítség lehet az alkotásnak, de nem maga az alkotás. Ennek a nagy munkájában az orosz-látnész minden esetre Szeged népének csüggedetlen erejére vár." Itt találhatók Lechner Lajosnak, az újjáépítési munkálatok vezetőjének tervei korabeli hirdetések, dokumentumok társaságában. Külön tárlók állítanak emléket az 1970-es fenyegető árvíz elleni küzdelemnek. A fotók döbbenetes hatására a látogatókban újlag felelevenednek a kilenc évvel ezelőtti nehéz napok. Meketek, rajzok vezetnek be az erdőklődőket az árvízvédelmi munkálatok sajátos világába. A szegedi Móra Ferenc Múzeum és a Magyar Vízügyi Múzeum együttműködésével megvalósult új, állandó kiállítás egy évig tekinthető meg.

VERADÁS

A BELVÁROSBAN

Véradó napot rendez holnap, csütörtökön, délelőtt 10-től délután 4 óráig a Vöröskereszt Belvárosi, II-es számú alapszervezete a Bartók Béla Művelődési Központban. Idáig mintegy százán jelentkeztek véradásra a Belvárosi lakói közül, de a szervezők — a betegek nevével — szívesen látnak minden segítőkész embert a véradó napon.

DÉLMAGYARORSZAG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja Főszerkesztő: F. NAGY ISTVÁN Főszerkesztő-helyettes: SZ. SIMON ISTVÁN Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat Felelős kiadó: KOVÁCS LASZLÓ Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. Sajtház: 6740 - Telefon: 12-637 A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 23. - 6728 Nyomdalagzó: DOBÓ JÓZSEF Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető a hírlapkiadó postahivataloknál és kézbesítőknél Előfizetés díj egy hónapra 30 forint, negyedévre 90 forint, egy évre 360 forint. Index: 25 053 ISSN: 0133-025 3